

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОНСОРЦІУМ

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
XXI СТОЛІТТЯ:
СИНТЕЗ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
XIX МІЖНАРОДНОГО
НАУКОВОГО КОНГРЕСУ**

19 квітня 2019 р.

**PUBLIC ADMINISTRATION
OF THE XXIst CENTURY:
SYNTHESIS OF SCIENCE
AND PRACTICE**

**COLLECTED THESES
OF THE XIXth INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONGRESS**

April 19, 2019

Харків
Видавництво *ХарPI НАДУ*
“**Магістр**”
2019

УДК 351/354
П88

Видано за рішенням Вченої ради Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, протокол № 3/247-5 від 26 березня 2019 р.

Редколегія: *Л. О. Белова*, д.соц.н., проф., заслужений працівник освіти України, директор ХарРІ НАДУ, президент ГО "Харківський університетський консорціум" (голов. редактор); *Д. В. Карамішев*, д.держ.упр., проф., перший заступник директора ХарРІ НАДУ (відп. редактор); *В. Ф. Золотарьов*, к.е.н., проф., заступник директора ХарРІ НАДУ з короткотермінового підвищення кваліфікації; *А. О. Кузнецов*, к.держ.упр., доц., начальник відділу з координації наукової роботи та докторантури ХарРІ НАДУ (відп. секретар); *О. Ю. Амосов*, д.е.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри економічної теорії та фінансів ХарРІ НАДУ; *Л. Ю. Величко*, д.ю.н., доц., завідувач кафедри права та європейської інтеграції ХарРІ НАДУ; *В. Б. Дзюндзюк*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри політології та філософії ХарРІ НАДУ; *В. П. Слагін*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри соціальної і гуманітарної політики ХарРІ НАДУ; *Ю. О. Куц*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри регіонального розвитку та місцевого самоврядування ХарРІ НАДУ; *М. А. Латишкін*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри економічної політики та менеджменту ХарРІ НАДУ; *В. М. Мартиненко*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри державного управління ХарРІ НАДУ; *О. В. Орлов*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри інформаційних технологій і систем управління ХарРІ НАДУ; *П. О. Редін*, к.філол.н., доц., заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри української мови ХарРІ НАДУ; *Н. В. Статівка*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри управління персоналом і економіки праці ХарРІ НАДУ; *К. С. Вацьковські*, д.е.н., проф., завідувач кафедри інформатичних систем Варшавського технологічного університету "Варшавська політехніка" (Польща); *В. М. Шур*, к.пед.н., доц., завідувач кафедри іноземних мов ХарРІ НАДУ; *І. Б. Лутовінова*, заступник начальника відділу комунікацій і міжнародного співробітництва ХарРІ НАДУ.

П88 **Публічне управління XXI століття: синтез науки та практики** : зб. тез XIX Міжнар. наук. конгресу, 19 квітня 2019 р. – X. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Magistr", 2019. – 568 с.
ISBN 978-966-390-125-2.

У збірнику тез наукових доповідей, представлених до XIX Міжнародного наукового конгресу "Публічне управління XXI ст.: синтез науки та практики", висвітлено актуальні питання управління персоналом в умовах формування та розвитку системи публічного управління в Україні, розвитку регіонального управління та місцевого самоврядування на принципах децентралізації владних відносин, економічної політики держави, нові виміри в реалізації соціальної та гуманітарної політики держави, висвітлено роль цифрових технологій інформаційного суспільства і електронного урядування, а також правові проблеми сьогодення у безпеці людини, суспільства, держави.

ISBN 978-966-390-125-2

УДК 351/354

© Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України, 2019

ЗМІСТ

Белова Людмила Олександрівна. Привітання учасникам ХІХ Міжнародного наукового конгресу: “Публічне управління ХХІ століття: синтез науки та практики” 14

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ..... 16

Андреев Сергій Олександрович. Основні наукові та науково-організаційні проблеми, що зумовлюють знецінення галузі науки “Державне управління” в Україні..... 16

Газарян Світлана Вікторівна. Бюрократизація чи креативізація: до чого готувати державного службовця? 20

Коротич Олена Борисівна. Комунікативна діяльність персоналу органів публічного управління..... 23

Мартиненко Василь Миколайович. Про інституціональні передумови формування та розвитку системи публічної служби 26

Михайлова Любов Іванівна, Ревенко Тетяна Іванівна. Компетентність працівників органів публічної влади та їх професійний розвиток в системі мотивації праці..... 29

Рубанов Віктор Володимирович. Основні підходи визначення поняття “політична аналітика” та їх науково-практична цінність..... 32

Статівка Наталія Валеріївна, Надточій Алла Олександрівна. Управління персоналом в умовах відтоку робочої сили..... 34

Батюк Анна Анатоліївна. Стратегічні комунікації у сфері зайнятості населення 38

Бугайчук Костянтин Леонідович. Зміст та значення мотивації для процесу публічного адміністрування в органах національної поліції..... 40

Золотарьов Володимир Федорович. Підвищення рівня професійної компетентності посадовців: проблеми та можливі шляхи їх вирішення 44

Коняев Євген Анатолійович. Ідеї соціального партнерства, діалогу та соціального корпоративізму у сучасному українському публічно-управлінському дискурсі 47

<i>Коняєва Віта Вікторівна. Суспільна думка як критерій формування позитивного іміджу публічного управлінця.....</i>	50
<i>Ларіна Наталія Борисівна. Професіоналізація управлінських кадрів в умовах формування та розвитку публічного управління .....</i>	53
<i>Набока Людмила Віталіївна, Фоміцька Надія Василівна. Структурно-функціональне забезпечення діяльності служб управління персоналом органів публічної влади України .....</i>	56
<i>Падафет Юлія Геннадіївна, Фесенко Вікторія Олександрівна. Довіра до влади крізь призму компетентнісного підходу .....</i>	59
<i>Поступна Олена Вікторівна, Степанко Олексій Вікторович. Висвітлення інформації про кадрове забезпечення органів управління освітою в Харківській області: попередні висновки.....</i>	64
<i>Сфімов Юрій Вікторович. Концепція реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища .....</i>	67
<i>Зайка Ігор Володимирович. Організація ефективної роботи служб управління персоналом органів місцевого самоврядування при доборі персоналу.....</i>	70
<i>Іноземцева Катерина Олександрівна. Судовий кадровий менеджмент як чинник забезпечення права на справедливий суд в Україні .....</i>	73
<i>Листова Аліна Андріївна. Кадрове забезпечення органів місцевого самоврядування України у сфері міжнародного співробітництва ...</i>	76
<i>Оріховська Наталія Валентинівна. Забезпечення гендерної рівності у судовій системі України .....</i>	79
<i>Плуталова Олена Геннадіївна. Деякі питання удосконалення правового механізму державного управління професійною освітою в органах прокуратури України .....</i>	82
СВІТ У XXI СТОЛІТТІ: СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	86
<i>Дзюндзюк Вячеслав Борисович. Глобалізація і трансформація національних держав.....</i>	86
<i>Карамішев Дмитро Васильович. Global Governance і розвиток глобалізаційних процесів .....</i>	89
<i>Крутії Олена Миколаївна, Білоус Каріна Станіславівна. Політична культура взаємодії депутатів місцевих рад з виборцями.....</i>	93
<i>Макаренко Олександр Михайлович. Ідеологія як інструмент соціальної інтеграції, ідентифікації та мобілізації українського суспільства.....</i>	96
<i>Мартишин Денис Сергійович. Вплив процесів глобалізації на державу та соціальну політику православної церкви України.....</i>	98

<i>Сторожев Роман Іванович. Особливості формування лідерства в публічно-управлінській діяльності: польський досвід.....</i>	102
<i>Шаульська Галина Миколаївна. Вибори у комплексі механізмів взаємодії влади і громадянського суспільства.....</i>	105
<i>Аршиннікова Анна Валеріївна. Реформування антикорупційних організаційних структур: досвід країн Балтії та Грузії.....</i>	108
<i>Боднар Петро Олександрович. Світові тенденції розвитку парламентаризму.....</i>	111
<i>Марчак Юлія Олександрівна. Цивілізаційні зміни як фактор соціальної мобільності суб'єктів публічного управління.....</i>	114
<i>Михайлов Максим Олександрович. Теоретичний аналіз застосування соціальних мереж у виборчому процесі.....</i>	117
<i>Пасічник Дар'я Сергіївна. Перспективи поширення європейських цінностей в умовах глобалізації.....</i>	121
<i>Попій Ірина Василівна. Новітні тенденції політики академічної мобільності.....</i>	124
<i>Фісенко Наталія Владилівна. Сприйняття громадянами технологій електронного урядування.....</i>	127
<i>Хворостина Лора Леонідівна. Особливості формування парламентської служби в Україні: теоретичний аналіз.....</i>	130
<i>Черняк Михайло Євгенійович. Основні підходи до регіональної модернізації.....</i>	134

ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА У ВИМІРАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДНИХ ВІДНОСИН.....	138
<i>Бельська Тетяна Валентинівна. Передбачуване врядування в системі органів місцевого самоврядування як спонукальний чинник активізації громад.....</i>	138
<i>Дегтяр Олег Андрійович. Об'єднані територіальні громади: залучення наукового потенціалу до розв'язання актуальних проблем розвитку.....</i>	140
<i>Козирева Олена Вадимівна, Савчук Дмитро Михайлович. Теоретичні засади ресурсного потенціалу громади.....</i>	143
<i>Куц Юрій Олександрович, Лещенко Віталій Олександрович. Адміністративна та територіальна реформи в КНР: досвід для України.....</i>	146
<i>Наконечний Володимир Васильович. Деякі підходи до визначення категорії "місто" в Україні та КНР.....</i>	149
<i>Орлов Микола Михайлович. Удосконалення моделей електронного урядування в Україні.....</i>	151

<i>Сокольська Тетяна Вікторівна, Поліщук Світлана Петрівна.</i> Ефективне нове публічне управління та децентралізація як умови стійкого розвитку сільських територій	154
<i>Гудович Олег Денисович, Мазуренко Валерій Іванович.</i> Управління цивільним захистом на рівні об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації владних відносин	157
<i>Кириї Сергій Леонідович.</i> Щодо сутності дефініції “децентралізація” в управлінні	160
<i>Козлов Костянтин Іванович, Пільгун Маргарита Валеріївна.</i> Децентралізація влади: розвиток соціального капіталу регіону	164
<i>Котуков Олександр Анатолійович.</i> Повноваження районних державних адміністрацій після завершення об'єднання територіальних громад в Україні	166
<i>Кравченко Сергій Григорович.</i> Децентралізація, як напрям оптимізації державної політики щодо розвитку територіальних громад історичних міст	170
<i>Соболь Роман Георгійович, Ярошевич Олександр Олександрович.</i> Інституційно-організаційні засади забезпечення соціального захисту територіальних громад в умовах децентралізації	173
<i>Токар Маріан Юрійович.</i> Можливості співпраці громадської організації з об'єднаною територіальною громадою	177
<i>Угоднікова Олена Ігорівна.</i> Механізми державного регулювання розвитку туризму в об'єднаних територіальних громадах	180
<i>Хащина Христина Олександрівна.</i> Державна політика розвитку територіальних громад в умовах децентралізації влади України ..	183
<i>Алі Хайдар Халіфе.</i> Стратегія як фундамент місцевого розвитку (англійською мовою)	186
<i>Дирів Анатолій Борисович.</i> Соціально-економічний розвиток регіонів в умовах децентралізації	188
<i>Кузьменко Сергій Леонідович.</i> Децентралізація та реформування місцевого самоврядування	190
<i>Лісман Тетяна Анатоліївна.</i> Роль територіальної громади в процесах децентралізації влади	192
<i>Малишева Оксана Василівна.</i> Співпраця інститутів громадянського суспільства та органів публічної влади у реалізації проектів розвитку на місцевому рівні	195
<i>Малоокий Віталій Анатолійович.</i> Організаційно-правові умови управління земельними ресурсами територіальних громад в умовах децентралізації	197

<i>Маринін Дмитро Олексійович. Шляхи вдосконалення роботи комунальних підприємств міста Харкова.....</i>	201
<i>Ольховська Юлія Юріївна. Фундаментальні підходи до визначення місцевого самоврядування в Україні.....</i>	203
<i>Ольховський Юрій Юрійович. Імперативний мандат як інструмент відповідальності депутата місцевої ради.....</i>	206
<i>Пилипко Анатолій Георгійович. Розвиток територіальних громад України.....</i>	208
<i>Полішкевич Любов Дмитрівна. Критерії відбору територіальних громад для участі в міжнародних програмах з покращення якості надання адміністративних послуг для населення.....</i>	211
<i>Плотнік Наталія Анатоліївна. Культурний ресурс як основа розвитку територіальних громад в умовах децентралізації.....</i>	215
<i>Робочий Віктор Валентинович. Спроможні ОТГ основа добробуту та високого рівня життя населення.....</i>	218
<i>Рогуля Андрій Олексійович. Удосконалення функцій органів публічного управління у сфері безпеки життєдіяльності територіальних громад.....</i>	222
<i>Сластін Олександр Петрович. Правовий механізм забезпечення розвитку територіальної громади в Україні.....</i>	225
<i>Чернобай Олег Олександрович. Моніторинг суспільних настроїв мешканців територіальної громади.....</i>	227
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ЗАСАДИ СОЦІОГУМАНІТАРНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ.....	231
<i>Бакуменко Валерій Данилович, Красноруцький Олексій Олександрович, Попов Сергій Афанасійович. Дисертаційна статистика на етапі становлення вітчизняної науки публічного управління та адміністрування.....</i>	231
<i>Ковальчук Вероніка Геннадіївна, Шрам Іван Ігорович. Удосконалення державного управління соціальною сферою в умовах кризи.....</i>	233
<i>Сичова Вікторія Вікторівна, Самофалова Тетяна Олександрівна. Вплив угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом на гендерну політику в Україні.....</i>	236
<i>Ульянченко Юрій Олександрович, Єфанов Володимир Анатолійович. Основні аспекти стимулювання сталого розвитку економіки на екологічних засадах.....</i>	239
<i>Хижняк Лариса Михайлівна. Соціогуманітарний розвиток держави, загальнонаціональна ідентичність і просвітницький потенціал університетів: пошуки взаємозв'язку.....</i>	243

<i>Афанасьева Юлія Віталіївна. Проблеми взаємодії інституту освіти та ринку праці в Україні .....</i>	246
<i>Гаврилюк Алла Михайлівна. Інституціонально-правові засади соціогуманітарного розвитку туризму: міжнародний контекст .....</i>	248
<i>Гамова Ганна Іванівна, Загребельна Лариса Семенівна. Механізми вдосконалення комунікативної і мовної компетенції публічних управлінців .....</i>	251
<i>Гришина Наталія Михайлівна. Студентоцентроване навчання: підходи до організації навчально-виховного процесу у вітчизняних закладах вищої освіти .....</i>	254
<i>Кравченко Жанна Дмитрівна. Медичний менеджмент, як основний інструмент успішного реформування охорони здоров'я України .....</i>	258
<i>Меляков Антон Володимирович, Кулініч Олег Васильович. Моніторинг та оцінка якості соціальних послуг на рівні територіальної громади: досвід реалізації, перспективи вдосконалення .....</i>	261
<i>Мілаш Леонід Миколайович, Мілаш Оксана Олександрівна. Освіта дорослих та проблеми підготовки фахівців-андрогогів в аспекті формування єдиного соціогуманітарного простору України .....</i>	264
<i>Онуфрієнко Галина Сергіївна. Термінологічна компетентність держслужбовців у контексті реалізації концепції електронного урядування .....</i>	268
<i>Ревенко Олена Вікторівна, Ревенко Тетяна Вікторівна. Прозорість та інформаційна відкритість як фактор забезпечення якості вищої освіти .....</i>	272
<i>Редін Петро Олексійович, Терещенко Василь Миколайович. Відповідальність за приниження чи зневажання державної мови: чергові декларації? .....</i>	276
<i>Савченко Ілля Григорович. Публічно-приватне партнерство у сфері соціального захисту в Україні (англійською мовою) .....</i>	280
<i>Тимошенко Любов Вікторівна, Літвінов Юрій Ігоревич. Формування кадрового потенціалу ОТГ на компетентнісних засадах .....</i>	284
<i>Безбородова Олена Леонідівна. Квотування як чинник досягнення гендерної рівності в органах місцевого самоврядування (на прикладі обласних рад) .....</i>	287
<i>Бізарі Марина Іванівна. Перешкоди на шляху запровадження методів антикризового управління закладами освіти в Україні .....</i>	290
<i>Бобровський Олексій Ілліч. Застосування інформаційних технологій у процесах формування інтелектуально-ідеологічної бази архетипів української молоді .....</i>	293

<i>Гордієнко Євгенія Петрівна. Збереження та розвиток соціального капіталу ветеранів АТО.....</i>	296
<i>Срюміна Олена Вячеславівна. Етапи реалізації благодійного проекту “Класична феєрія”.....</i>	299
<i>Зуб Алла Василівна, Машкіна Ольга Іванівна. Перспективи діяльності освітнього омбудсмана в умовах децентралізації.....</i>	302
<i>Капінус Олександра Ярославівна. Діяльність громадських організацій у реалізації державної політики щодо внутрішньо переміщених осіб в Україні .....</i>	305
<i>Краснолобова Ірина Миколаївна. Засоби протидії насильству щодо жінок: міжнародний досвід.....</i>	308
<i>Расторгуєва Наталія Олегівна. Актуальні питання розвитку інклюзивної освіти в Україні .....</i>	311
<i>Сухаренко Владислав Владиславович. Землі оздоровчого призначення як ресурс діяльності санаторно-курортних закладів .....</i>	314
<i>Тесленко Ольга Сергіївна. Інституціональні засади державного управління реалізацією програм забезпечення лікарськими засобами населення в Україні .....</i>	318
ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ ТА УПРАВЛІННЯ	321
<i>Амосов Олег Юрійович, Гавкалова Наталія Леонідівна. Публічна служба в Україні та новий публічний службовець .....</i>	321
<i>Бобровська Олена Юрївна. Економічні відносини як впливовий чинник розвитку територій .....</i>	323
<i>Вацьковські Казімеж Станіславович, Гордієнко Лариса Юрївна. Моделі і практичний досвід децентралізації управління у Республіці Польща .....</i>	327
<i>Дунаєв Ігор Володимирович. Як стимулювати економічний прогрес в Україні? Суспільний запит на нову індустріалізацію .....</i>	330
<i>Коваленко Микола Миколайович. Індикатори становлення влади корпоратократії в Україні.....</i>	335
<i>Латинін Микола Анатолійович, Чернятіна Вікторія Анатоліївна. Сталий розвиток сільських територій в умовах децентралізації ....</i>	340
<i>Матвійшин Євген Григорович. Політика сприяння сільському розвитку через реалізацію регіональних програм (досвід Польщі).....</i>	343
<i>Машкаров Юрій Григорович, Петченко Владислава Юрївна. Удосконалення процесів планування та виконання місцевих бюджетів в умовах децентралізації.....</i>	346

<i>Бабаєв Валерій Юрійович. Напрямки інноваційного розвитку сільських територій</i>	350
<i>Бондаревська Ксенія Валентинівна. Інноваційна зайнятість в умовах євроінтеграції України</i>	353
<i>Ваніна Яна Адольфівна. Сутнісно-змістовий контент сучасного розвитку сільських територій</i>	357
<i>Зоїдзе Діана Романівна. Середній клас як критерій “соціальності” держави</i>	360
<i>Кожина Алла Василівна. Змістовні аспекти парадигми інклюзивного місцевого розвитку</i>	363
<i>Косенко Віктор Вікторович, Онищенко Юрій Миколайович. Теоретико-методологічні аспекти фінансово-економічного забезпечення сталого розвитку сільських територій</i>	367
<i>Крамарева Ольга Сергіївна, Дробязко Людмила Василівна. Зайнятість в малому підприємстві України</i>	370
<i>Круглов Віталій Вікторович, Пелипенко Олена Сергіївна. Реалізація проектів ДПП як інструмент економічної політики в умовах децентралізації</i>	373
<i>Кучерява Каріна Якупівна. Механізми детінізації економіки України</i>	376
<i>Ревенко Надія Григорівна, Надточій Ірина Ігорівна. Технологічний розвиток України як невід’ємна складова частина економічної політики держави</i>	379
<i>Терещенко Діна Акрамівна. Управління людськими ресурсами як пріоритетний напрям розвитку системи державної служби в Україні</i>	383
<i>Бучинський Олексій Андрійович. Посилення ролі держави в управлінні інвестиційним розвитком регіонів</i>	386
<i>Вербицька Євгенія Олександрівна. Особливості розвитку житлово-комунального господарства міста в умовах поширення інформаційних технологій</i>	390
<i>Дудецька Світлана Михайлівна. Кар’єрні радники – амбасадори змін у роботі державної служби зайнятості України</i>	393
<i>Зюзь Дмитро Володимирович. Організація процесу створення державних підприємств</i>	396
<i>Марченко Людмила Юрійвна. Запровадження системи електронного документообігу в органах державної казначейської служби України</i>	399

<i>Панов Віталій Володимирович</i> . Критерії ефективності реінжинірингу управлінських процесів для підприємств комунальної галузі	402
<i>Пророчук Микола Васильович</i> . Особливості співпраці територіальних громад із бізнесом у процесі реалізації інфраструктурних проектів.....	407
<i>Сікало Максим Володимирович</i> . Концептуальні засади стратегії розвитку ринку зерна України	409
<i>Ходякова Катерина Сергіївна</i> . Стратегія подвійного виграшу у державному регулюванні промисловості.....	412

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

ІЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ.....	416
<i>Мельников Олександр Федорович, Рябий Деніс Вікторович</i> . Ризик і невизначеність у прийнятті рішень	416
<i>Орлов Олександр Валентинович</i> . Великі дані та соціальний капітал.....	419
<i>Сокурєнко Валерій Васильович</i> . Інформатизація ЗВО зі специфічними умовами навчання як складова побудови інформаційного суспільства в Україні	422
<i>Вінникова Наталія Анатоліївна</i> . Електронна участь у політико-режимному вимірі політичного урядування.....	426
<i>Зобов Марк Іванович</i> . Проблеми та перспективи розвитку публічного управління.....	429
<i>Кобзєв Ігор Володимирович, Минко Петро Євгенійович</i> . Роль інформаційних технологій в розвитку державного управління	433
<i>Онуфрієнко Олексій Володимирович</i> . Електронне врядування: нова ітерація відкритої моделі публічної служби (досвід США) ..	436
<i>Серєнок Артем Олексійович, Горєлов Юрій Петрович</i> . Аудит даних міст України.....	439
<i>Граміко Олена Ігорівна</i> . Вплив інформаційного суспільства на трансформацію системи державного управління України	443
<i>Живило Євген Олександрович</i> . Підходи до визначення складових кібероборони.....	446
<i>Павленко Євген Миколайович</i> . Реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації як фактор модернізації комунікативної політики органів публічної влади України...	450
<i>Ушакова Марія Володимирівна</i> . Електронне урядування як складова реформування України	452

БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ, СУСПІЛЬСТВА, ДЕРЖАВИ: ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ	456
<i>Волянський Петро Борисович, Євсюков Олександр Петрович, Терент'єва Анна Валеріївна.</i> Державне управління ризиками безпеки життєдіяльності в сучасних умовах	456
<i>Древаль Юрій Дмитрович.</i> Безпека особистості і демократичне врядування	459
<i>Барило Оксана Григорівна, Потеряйко Сергій Петрович.</i> Правові аспекти побудови системи управління цивільного захисту держави	462
<i>Боковикова Юлія Володимирівна.</i> Деякі правові питання екологічного законодавства України	465
<i>Гончаренко Ганна Анатоліївна.</i> Правові аспекти реформування служби безпеки України	468
<i>Коломонець Наталія Володимирівна.</i> Особливості застосування методів державного управління суб'єктами адміністративно-правового захисту прав дитини в Україні	471
<i>Мирна Надія Володимирівна, Соколова Вікторія Вікторівна.</i> Технічне регулювання як механізм публічного управління	474
<i>Орел Юрій Леонідович, Смаглюк Анна Андріївна.</i> Боргова безпека як один із факторів макроекономічної стабілізації економіки України	477
<i>Рогова Олена Геннадіївна.</i> Правові проблеми безпеки людини в умовах здійснення медичної реформи	480
<i>Самбор Микола Анатолійович.</i> Публічне управління під час масових заходів із забезпечення здійснення права на свободу мирних зібрань	483
<i>Сергєєва Людмила Миколаївна, Дубовик Катерина Євгенівна.</i> Усунення гендерної асиметрії як чинник розбудови демократичної, правової держави	487
<i>Тучак Микола Олексійович.</i> Питання правового статусу та захищеності викривачів корупції	490
<i>Бірюков Вадим Вікторович.</i> Природно-ресурсний потенціал України: забезпечення ресурсно-екологічної безпеки	493
<i>Бойко Оксана Анатоліївна.</i> Державне управління у сфері цивільного захисту в сучасних умовах	496
<i>Гунбіна Олена Володимирівна.</i> Правове забезпечення прав людини на отримання соціальних послуг	500
<i>Зюзь Ольга Сергіївна.</i> Досягнення тристороннього партнерства у сфері поводження з твердими побутовими відходами: проблеми та перспективи	504

<i>Замковий Ростислав Володимирович. Реалізація цілей сталого розвитку в міжнародних стандартах ISO</i>	508
<i>Калган Павло Васильович. Уточнення завдань правоохоронних органів щодо забезпечення національної безпеки України</i>	511
<i>Корнева Ольга Сергіївна. До питання щодо ефективності взаємодії адвоката з органами публічної влади</i>	514
<i>Лисенко Ігор Андрійович. Інформаційна безпекова політика ЄС: досвід для України</i>	518
<i>Чавун Віталій Володимирович. Демонізація суверенітету як основа нової системи громадської безпеки</i>	523

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ (АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ)	527
<i>Біденко Юлія Михайлівна. Ініціативи громадянського суспільства з підвищення відкритості органів публічної влади в Чеській Республіці: вибрані кейси та уроки для України</i>	527
<i>Щегорцова Вікторія Миколаївна. Мобільність державних службовців як важлива технологія управління персоналом в органах виконавчої влади</i>	532
<i>Борисенко Дарина Володимирівна. Сучасні моделі реалізації державної культурної політики в розвинених країнах світу</i>	535
<i>Головін Євген Костянтинівич. Роль молоді у політиці України в умовах євроінтеграції</i>	539
<i>Горбаченко Анастасія Романівна. Реформи публічного управління в європейських країнах</i>	542
<i>Єфімов Євгеній Олександрович. Досвід публічного управління трансферу технологій у європейських країнах</i>	546
<i>Лис Володимир Володимирович. Європейський досвід впровадження механізму деінституціалізації та реформування системи соціальних послуг</i>	549
<i>Луценко Ангеліна Олександрівна. Аспекти правового визначення міжнародної технічної допомоги</i>	554
<i>Проценко Олена Володимирівна. Основні завдання Європейської системи соціального захисту: чи захищені діти-сироти та діти інших уразливих категорій?</i>	557
<i>Турик Микола Володимирович. Зарубіжний досвід формування і діяльності парламентських коаліцій</i>	561
<i>Чорна Анна Валеріївна, Астапова Тетяна Олександрівна. Досвід публічного управління у Німеччині</i>	564

Ревенко Олена Вікторівна,

*к.е.н., доц., доцент кафедри митної справи та оподаткування
Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця;*

Ревенко Тетяна Вікторівна,

*к.держ.упр., провідний спеціаліст відділу з координації наукової роботи
та докторантури Харківського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України,
м. Харків, Україна*

ПРОЗОРИСТЬ ТА ІНФОРМАЦІЙНА ВІДКРИТІСТЬ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Багаторічний досвід розбудови української державності засвідчує, що однією з організаційних гарантій формування партнерських відносин є забезпечення прозорості та відкритості для населення управлінських процесів, діяльності органів влади, закладів освіти тощо. Введення в науковий обіг терміну “транспарентність” обумовлено концепцією “відкритого суспільства”, розробленою відомим англійським філософом К. Пошпером. Він розглядає “відкритість” як багатоаспектне явище, яке характеризується свободою поширення та отримання інформації від органів публічної влади за наявності розумних, встановлених законом обмежень [2, с. 213].

Починаючи з часів незалежності України, в законодавчій базі вживались принципи “гласності” та “публічності”. У сучасній вживається термін “транспарентність”, що змістовно поєднав у собі як “прозорість”, так і “відкритість”. Термін “transparency” дослівно перекладається на українську мову як “прозорість”. Поряд з прозорістю в науковій літературі, нормативно-правових актах та ділових документах вживається термін “відкритість”. Водночас вказані терміни розглядаються як синоніми, що створює термінологічну невизначеність у розкритті сутності зазначених категорій. Разом із тим, необхідно виокремити певні особливості змістовних характеристик цих понять, що є визначальними у формуванні категоріального апарату даного дослідження.

На двобічності, як властивості прозорості, наголошується, наприклад, у визначенні Л. Симонової. Прозорість – це обов’язок держави розкривати інформацію та право громадян знати і отримати цю інформацію. Прозорість має застосовуватися на всіх рівнях управління, а основною вигодою від прозорості є довіра громадян до держави, побудова народної довіри [4]. За аналогією, можна зробити

висновок, що для закладів освіти прозорість у такому контексті полягає у забезпеченні можливості зацікавлених громадян отримати інформацію та у подальшому заручитися довірчими відносинами.

Система освіти безперервно реформуючись, набуває якісно нових властивостей, самовідновлюючись на основі закладених у неї принципів. Механізм забезпечення якості освіти має базуватись на двосторонніх відносинах, довірі, взаємній відповідальності.

Слід зазначити, що кожен із принципів є самостійним і потребує окремого закріплення в законодавстві. Так, принцип прозорості полягає у забезпеченні доступу громадян до повної, достовірної та об'єктивної інформації, а принцип відкритості органів публічної влади ґрунтується на можливості громадян впливаючи на діяльність цих органів, разом формувати та реалізувати публічну політику. Транспарентність як соціальний феномен характеризує вплив інформації та медіа на механізми соціальної організації, стан поінформованості (наявність повного, достатнього та достовірного знання) щодо того чи іншого виду діяльності (її об'єктів чи результатів). Транспарентність виникає тоді, коли будь-який вид державної діяльності здійснюється в умовах очевидної самодемонстрації [6]. Відтак головне значення транспарентності – “відкритість, відсутність секретності”.

Разом із тим, Є. Тихомирова, аналізуючи поняття “транспарентність”, доводить, що воно поєднує в собі терміни прозорість та відкритість, які розглядаються, як [5, с. 40]: фактор демократичного розвитку; інструмент забезпечення підконтрольності влади; засіб підвищення активності громадян, їх свідомості і культури; результат розвитку комунікацій між учасниками; форму реалізації права громадян на повну й об'єктивну інформацію.

Еволюція наукових поглядів зарубіжних та вітчизняних дослідників свідчить, що в сучасній термінології для характеристики зовнішньої діяльності органів публічної влади та можливості здійснювати контроль за ними у переважній більшості вживається термін “транспарентність”. Однак, поряд із цим визначенням науковці як в Україні, так і поза її межами використовують визначення “прозорість” та “відкритість”.

Термін “відкритий” пояснюється як незакритий, необмежений, неприхований, або ж доступний кожному у будь-який час всюди: чутливість до нових ідей та вимог, готовність оперативно реагувати. Варто погодитися з думкою Ф. Шоера та І. Ткач, які називає прозорість

властивістю, що полегшує отримання інформації, та розглядає її у чотирьох “формах”: як регулятивний захід, як засіб підзвітності, як засіб покращення ефективності та прозорість як теорію пізнання [6].

Прозорість є одним із засобів формування суспільного значення охопленого суспільства у боротьбі з корупцією. Прозорість та інформаційна відкритість регулюється також внутрішніми нормативними документами, довідниками, які в такий самий простий спосіб роз’яснюють, як отримати доступ до тієї чи іншої інформації.

У ст. 30 Закону України “Про освіту” закріплено перелік інформації та документів [1], до яких заклади вищої освіти, зобов’язані забезпечувати на своїх веб-сайтах відкритий доступ. Аналізуючи зміст вказаного переліку, інформацію можна згрупувати за такими напрямками:

– загальна інформація про заклад вищої освіти (статут, ліцензії на провадження освітньої діяльності; сертифікати про акредитацію освітніх програм та закладу; структура та органи управління; кадровий склад згідно з ліцензійними умовами);

– інформація про організацію освітнього процесу за напрямками підготовки (освітні програми; ліцензований обсяг та фактична кількість осіб; матеріально-технічне забезпечення закладу; наявність гуртожитків, плата за проживання; умови доступності для навчання осіб з особливими потребами; розмір плати за навчання; перелік додаткових послуг, їх вартість, порядок надання та оплати; мова (мови) освітнього процесу; правила прийому);

– напрямки діяльності та її результати (напрями наукової діяльності; наявність вакантних посад, порядок і умови проведення конкурсу на їх заміщення; результати моніторингу якості освіти; річний звіт про діяльність);

– етичний кодекс та його забезпечення (правила поведінки здобувача освіти; план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти тощо).

Крім того, передбачено розширення цього переліку іншою інформацією, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавства.

Доступ до інформації слугує основою для впровадження дієвих механізмів забезпечення якості освіти. Цей чинник набирає ще більшої ваги за умов децентралізації, що розпочалася у системі вищої освіти України. Автономію університетів повинна супроводжувати прозорість та відкритість для користувачів (викладачів, студентів,

абітурієнтів, роботодавців, громадськості). Власне, володіючи інформацією про навчальні програми, абітурієнти та студенти здатні зробити більш зважений вибір щодо свого майбутнього фаху. Адміністративна прозорість забезпечує поширення інформації про права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, боротьби з порушенням їх прав, корупцією, непотизмом. Важливою також є інформація щодо звітування, яке підвищує фінансову прозорість, тобто запоруку довіри суспільства і партнерів.

Відкритість інформації про діяльність закладу вищої освіти сприятиме контролю та конструктивному впливу на ухвалення і реалізацію певних рішень з боку громадськості. Відкритою, згідно законодавства, є інформація, що не є таємною або конфіденційною.

Підсумовуючи основні виявлені змістовні ознаки прозорості закладів вищої освіти, хотілося б зауважити, спираючись на визначення терміну з технічної точки зору, таке. Прозорість (за даними технічної енциклопедії) – це невидимість для користувача фрагментації даних. Прозорість залежить від кольору води і її каламутності [3]. Мабуть, саме такі аспекти на сьогодні є вкрай важливими. Якість поданої інформації має стати головним чинником при формуванні комунікативної політики закладу освіти. Велика кількість, деталізація та наведення проміжної, первинної інформації, або просте накопичення ресурсів недопустимі. Вони знижують прозорість, додаючи “каламутності” та збільшуючи інформаційний “шум”, оскільки користувач може розгубитися, не побудувати зв'язок між документами і, згодом, зовсім втрати інтерес до сайту і самого закладу. Отже, необхідна актуалізація сайту, періодичні соціологічні опитування та вивчення громадської думки. У сучасних умовах інформаційна відкритість важлива у контексті формування нового типу відносин та стилю управління, що, у свою чергу, відображається на іміджеві закладів вищої освіти загалом.

Список використаних джерел:

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. № 178–179.
2. Поппер К. Р. Открытое общество и его враги : пер. с англ. Москва : Феникс, 1992. 448 с.
3. Прозорість. *Технічна енциклопедія TechTrend*. URL: //http://techtrend.com.ua/index.php?newsid=26005715 (дата звернення: 14.03.2019).
4. Симонова Л. Прозорість держфінансів – це як? *Зеркало недели. Україна*. № 1033 (6 – 13 берез. 2015 р.). URL: http://dt.ua/energy_market/prozorist-derzhfinansiv-ce-yak_.html (дата звернення: 14.03.2019).